

ВІСНИК

VISNYK ^{the} HERALD

суспільно-політичний місячник

РІК XXXVI Ч. 10
YEAR XXXVI No. 10

ЖОВТЕНЬ — 1983
OCTOBER — 1983

ЦІНА 0.90 ЦЕНТЕВ
PRICE \$ .90

В І С Н И К
ОРГАН ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

З М І О Т

За політичну офензиву Заходу	1
АВВ — Із огляду актуальних проблем	2
ВАСИЛЬ ЛИТВИН — Пакс Советіка	3
Із творів Тараса Шевченка	6
ЯРОСЛАВ САВКА — Новий початок	7
Напередодні 25-ліття смерти Степана Бандери	9
МИХАЙЛО ГІКАВИЙ — Зенон Коссак, провідний націоналіст	10
АЛЛА КОССОВСЬКА — Чужинець про голод в Україні, 1933	11
Цікаве свідчення М. Бажана	12
ІНЖ. АНТІН КУЩИНСЬКИЙ — Українське Вільне Козацтво (закінчення)	13
Книжка про поета-вісниківця — Євгена Маланюка	15
ПРОФ. І. ЛЕВАДНИЙ — Київ у 1923 р., 60 літ тому	16
Поет, етнограф, фольклорист Іван Манжура	19
Д-Р ОЛ. ССКОЛИШИН — Нова збірка поезій М. Щербака	20
Д-Р ІВАН ОВЕЧКО — Полеміка між американцем і українцем	21
ПАНЬКО НЕЗАБУДЬКО — „Успіхи жовтня” (Фейлетон)	24

Ваша вплата на Народний Фонд УБКА є вкладом у зміцнення сил проти червоної загарбницької Росії.

Звіт зі з'їздів ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ — читайте в черговому числі „Вісника”.

ВІСНИК

ЗА ПОЛІТИЧНУ ОФЕНЗИВУ ЗАХОДУ

Наради Екзекутиви Європейської Ради Свободи (ЕРС) у 1983 р. були важливим кроком у напрямку поглиблення й уточнення комплексу засобів і шляхів координованої дії вільних і поневолених народів європейського континенту.

Доповідачі як і дискусанти всесторонньо аналізували дійсність вільних і поневолених націй, концепцію наступу більшовизму та намагання дезінтеграції вільних суспільств Окциденту.

Глибоко продуману доповідь про можливості політичної й юридичної дії у користь поневолених націй, враховуючи резолюцію Європейського парламенту про балтицькі країни, яка має бути предложена ООН, виголосив посол до Європейського парламенту архикнязь Отто фон Габсбург. Голова ЦК АБН Ярослав Стецько аналізував становище в російській імперії (СССР), визвольну концепцію поневолених у ній націй та перспективи визвольної боротьби з необхідністю політичної й психологічної офензиви Заходу. Посол Джон Вілкінсон (Великобританія) дав основну аналізу мілітарного потенціалу Заходу, виявляючися великим знавцем тієї справи. Представник Італії — проф. д-р Лео Маніно, з'ясував становище в Італії та перспективи розвитку політичних відносин, зупинившись теж на сучасній політиці Ватикану. Представник Еспанії посол Г. Кіркпатрик від „Альянса популар“, найсильнішої опозиційної партії під проводом Мануеля Фрага Ірбарне, представив питому вагу Еспанії у комплексі західного альянсу і висунув дуже актуальні ідеї й пропозиції для спільної діяльності. На тему психологічної офензиви доповідав знавець тієї справи Бертіль Гегман зі Швеції, відомий приятель України, довгорічний видавець журналу „Дет Фріе Україна“.

Над доповідями розгорнулася жвава дискусія. Англієць, радний Ред Дейвіс, висунув цінні завваги щодо принципових справ і термінологічних окреслень стосовно ворога. Еспанець Ф. Гонзалес Нор'єга зупинився над значенням і великою актуальністю дії серед молодого покоління, висувуючи цікаві проекти. У дискусії забирали слово представники України, Польщі, Болгарії, Литви, Латвії, Словаччини, Румунії. Вони, кожний зі свого погляду, враховуючи становище своєї батьківщини, внесли цінний вклад до загального образу ситуації та у доповненні пляну дії, що був після дискусії прийнятий, згідно з пропозиціями президента Екзекутиви ЕРС.

Першу частину нарад виповняли звідомлення з діяльності Екзекутиви, яке від Бюро Президента склав радник Ред Дейвіс, а від генерального секретаріату мгр С. Стецько. Звідомлення були схвалені. Створено низку ділових комітетів для розгорнення діяльності ЕРС.

Першого дня нарадами провадив президент Дж. Вілкінсон, другого дня віцепрезидент — представник Еспанії.

Після закінчення нарад представники ЕРС відвідали могилу сл. пам. Степана Бандери, героя України, та склали на його могилі квіти. Між представниками були італійський, британський, польський (від Конфедерації Незалежної Польщі (КПН)) делегати.

Ганебно збитий москалями пасажирський корейський літак дорого коштуватиме Москві і матеріально, і морально, бо Росія сама із себе здерла облудну маску „миролюбця“.

Членство ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ приєднується до світового протесту проти московського варварства!

АВБ

ІЗ ОГЛЯДУ АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ

Український нарід бездержавний, але державницький, тобто такий, що мав у минувшині свою державу і стремить її відновити.

Для здобуття держави, нарід мусить мати силу, щоб перемогти і вигнати зі своєї землі російських окупантів-поневолювачів. Цю силу йому не дасть в рішальній мірі жодна постороння, чужо-національна потуга, а єдино нарід сам мусить боротися за свою волю і права. Таку концепцію визволення називаємо концепцією національної революції і власних сил. Отож найважливішим завданням української визвольної політики є викресання і мобілізація власних національних сил до боротьби за УССД. Це поле внутрішньо-української визвольної політики. З другого боку, вороги української державности ведуть таку діяльність, яка не допустила б до зросту сили визвольного руху.

Які маємо прояви в українській спільноті, що причиняються до росту власних визвольних сил? Важливим, ідейно-морально-мобілізуючим чинником є масове й організоване вшановування національних героїв, як засіб виховування молоді на борців за українську державу та втримування високого рівня патріотичної та націоналістичної моралі. Українські націоналісти прийняли були здавна добру засаду: „Пімстиш смерть Великих Героїв!” От, наприклад, під цим кутом відбувалися по всіх країнах, де проживають українці, відзначування 40-річчя створення УПА, при чому наголошувано пануючий

в 40-их і 50-их роках в Україні дух масового героїзму.

Рік-річно відзначаємо пам'ять знищених москалями наших великих провідників: Симона Петлюру, Євгена Коновальця, Романа Шухевича, Степана Бандеру та інших. Ці відзначування мусять мати більше як досі виховний характер, а не лише ритуальний.

У цьому комплексі 1983-го року треба не лише вшанувати пам'ять, але і на його прикладі викликати націоналістичні почування, — Миколи Лемика, який 22 жовтня 1933-го р. збройно запротестував проти російських злочинців, які знищили штучним голодом мільйони українців. Знову ж, 10 березня минуло 40 років від загибелі на полі бою з нацистсько-німецькими наїзниками організатора і командира першої сотні ОУН-УПА, пор. Сергія Качинського-Остапа. Не сміємо також забути героїчний чин із перед 15 років, коли то Василь Макуха, член ОУН-УПА, виконав на Хрещатику в Києві 15-го листопада 1968 року акт самопослання для протесту проти страшного поневолення України Росією. Макуха, вмираючи в муках, викрикнув: „Хай живе вільна Україна!” Його героїчна смерть стала відома завдяки діям підпілля тисячам українців.

Іншим важним чинником, що мобілізує власні сили народу до боротьби за УССД, є ства не знають найважливіших державницьких традицій української нації. На жаль, ще багато випускників різнищ курсів і шкіл українознавства не знають найважливіших державницьких актів української історії, і то не княжої і козацької епох, а з найновіших часів 20-го століття. Щобільше, знаємо, яку шалену кампанію вело і веде проти української держави, що існувала в 1941 р., середовище, кероване давніше полк. А. Мельником, а тепер п. Миколою Плав'юком. Це є страшний промах проти виховування молодого покоління на борців за українську державу.

Доцільно наголосити, що 1983-го року мусимо якнайбільше звернути увагу на вивчення й поширення ідей найвизначнішого українського мислителя і теоретика боротьби за українську державу, а саме д-ра Дмитра Донцова. 30-го березня припадає 10-річчя від його смерті, а 17 го серпня — 100 річчя від дня його народження.

“VISNYK” — “THE HERALD” (ISSN 0042-7004) is published Monthly, except July and August, when bi-monthly for \$10 per year by the Organization for Defense of Four Freedoms for Ukraine, Inc., 136 Second Avenue, New York N.Y. 10003. Second-class postage paid at New York, N.Y.

POSTMASTER: Send address changes to THE VISNYK — THE HERALD, P.O. Box 304, Cooper Station, New York, N.Y. 10276.

Василь Литвин

РАХ SOVIETICA

Двобій Європи з Азією триває віками. Україна була вже в заранні своєї історії оборонним щитом християнської культури Заходу. Довгі віки відбивала вона напади азійських орд: печенігів, половців, хозар, татарів, що сунули з азійських степів в Європу. За нашими плечима могли спокійно розвиватися Польща, Франція, Німеччина та інші. Ми ніколи не мали помочі від Заходу, Україна стояла завжди самотня в боротьбі з ворогами.

У VII ст. з'являється нова грізна сила — войовничий іслам, який під знаком півмісяця на зеленім прапорі завоював північну Африку, вогнем і мечем насаджуючи ісламський Коран, вдерся на Іберійський півострів і заснував у Іспанії свій каліфат зі столицею в Кордобі. Іслам визначала велика ненависть до християн, яких називано згідливою назвою „гіяври” — „невірні пси”. 800 років тривала війна християн з маврами і аж в 1492 році впала їх остання твердиня Гранада.

В V ст. гуни Аттили зайняли Угорщину і дійшли до брам Риму. В XIII ст. прийшла навала монголів під проводом Джінгіс-Хана, Тамерлана і Батия, який зруйнував у 1241 році Київську державу. Монгольські хани мали грандіозні пляни: заснувати евро-азійську імперію. На Сході дійшли до Пацифіку, залишалися дійти до „Великої західної води”, як вони називали Атлантийський океан. Але в поході до „західної води” заступило їм дорогу об'єднане європейське лицарство, яке під Лігніцею завдало їм нищівний удар і зломало хребет їх імперіалістичній агресії. З того часу починається розклад колосальної імперії Джінгіс-Хана.

В 1453 році турки здобули Константинополь і положили кінець Візантійській імперії. Починається турецький „Дранг нах Вест”; з'явився вдруге войовничий іслам, який поставив собі за ціль почепити знак півмісяця на християнських святинях Заходу, так як це зробили на Св. Софії в Царгороді. Цього року минає 300 літ від оборони Відня (1683). У Ватиканським

музеї є велика картина польського маляра Яна Матейки „Ян Собеський під Віднем”: на ній представлена група українських козаків, які відіграли визначну роллю в розгромі турків. Українець Юрій Кульчицький прокрався через турецькі лінії з важливою вісткою до князя Карла Льотрінгського, що у великій мірі причинилося до побіди. Він відчинив у Відні першу каварню зі здобутої на турках кави і уважається батьком віденських каварень. У 1918 р. прийшов кінець оттоманській імперії.

Варто ще згадати про довголітню боротьбу козаків з кримськими татарами, які нападали на українські села, палили, мордували населення, а молодих забирали в ясир і продавали в неволю на турецьких торговицях. Малих хлопців виховували на яничарів, що були найкращими воювачами в турецькій армії. Гірку долю тих нещасних невольників оспівано в козацьких думах: „Плачуть, тужать козаченьки в турецькій неволі”...

Сьогодні місце орд Джінгіс-Хана чи Аттили зайняла Московська орда, це є остання орда на Сході з монгольською психікою; вона мріє вже не тільки дійти до берегів „великої води”, а опанувати увесь світ, щоби на християнських катедрах і соборах почепити червону зірку або обернути їх в магазини чи кіна, так як це зробили з нашими святинями в Україні. Боротьба Європи з Азією не припиняється й сьогодні, біда тільки в тому, що сьогодні лицарський дух оборонців християнства й європейської цивілізації зайняв пацифізм, бажання співпраці і роблення гешефту з московською ордою. Макіявеллі каже, що політик повинен єднати в собі чесноти лева з прикметами лиса. Сьогодні левів відкидають, а привласнюють тільки прикмети лиса-хитруна. Не усувати хвороби ляцетом, лише пігулками, латаниною. „Не потрібно відперти інвазію чужих ідей, а обійти перешкоди, прийняти захисний кольор оточення, розпластатися хрестом по землі, удати, що нас нема — це прикмети лиса”, — каже Д. Донцов.

Москва спритно використовує моральну демобілізацію Заходу, інфільтруючи західні суспільства паціфізмом, акцією за мир, за деколонізацію, нищить християнську мораль порнографією, вільною любов'ю, наркотиками, насаджуванням безбожництва, щоби накинати їм свій шаманський Коран і здеморалізованих, духово здеморалізованих взяти в свої сіті, як щуку в сак. Ленін повчав свого комісара закордонних справ Чічеріна, що паціфізм то зброя для розложення західньої буржуазії.

В V ст. перед Христом китайський філософ Сіон-Тсе опрацював політичну доктрину, воєнну стратегію і тактику, і дав вказівки майбутнім поколінням, як провадити політичну і психологічну боротьбу, щоби розкласти противника зсередини. Він твердив: „Немає більшого мистецтва, як знищити противника без боротьби на полі бою... Слід нищити усе, що має якунебудь вартість у ворожій країні; компромітуйте визначні впливові особи, підривайте їх опінію. Помагайте підлим людям, підривайте авторитет урядів всіма доступними способами. Стосуйте всякі можливі методи для підірвання військової сили. Нищте традиції і звичаї противника, не жалуйте грошевих нагород для перекупства інтелігенції. Висилайте тайних агентів на всі сторони і щедро оплачуйте їх, бо з їх праці є багато користі”.

Не відомо, чи большевикам є знані ті лекції старого китайського Макіявеллі, але ті методи вони удосконалили і довели до перфекції. Можна повірити большевикам, що ССРСР не хоче війни, він стосує те „мистецтво, щоби знищити ворога без боротьби на полі бою”. Советська шпіонажа, якій немає рівної в світі, мирна інфільтрація, психологічна війна, пропаганда паціфізму, акція за роззброєння Заходу — все то удосконалені методи з архіву Сіон-Тсе.

Большевики стосували різні методи і пропагандивні трюки, щоби заманити наївних у свої сіті: „Мир хатам — війна палатам”, „Земля селянам, заводи робітникам”, „Соціальна справедливість”, „Знищення експлуатації робітників і селян” іт.д. і т.п. Але кажуть, що в брежнєві куці ноги, брежнєво світ перейде, але назад не вернешся. Світ почав поволі пізнавати, який то рай збудували большевики на руїнах старого

світу, що ті всі гарні їх кличі — то блеф, фальш, брехня і обман. На той гачок рибка вже не клює. Тоді застосували вони іншу методу — шантаж і застрашування. Майстром марксистської діалектики виявився теж міністер оборони ССРСР, маршал Устінов, який сказав: „Європа є у великій небезпеці. Найкращою її обороною є резигнація з оборони”. Ще мабуть жоден кремлівський партократ не виявив так відверто і цинічно їх бажання.

Розбудувавши до нечуваних меж, коштом голоду і нужди своїх громадян, конвенційні і нуклеарні сили, большевики скерували кількисот атомових ракет на Західню Європу, мовляв, глядіть, з нами жартів нема. І то почало діяти з небувалим успіхом. Антиамериканська акція в Західній Європі зростала. Мало хто говорив про імперіялізм російський, натомість багато говориться і пишеться про „американський імперіялізм”. Америка в двох війнах урядувала Європу і помогла їй відбудуватися економічно з руїн Другої світової війни.

Америка не є свята, вона забрудила свої руки і сумління своєю політикою в Тегерані, Ялті, Потсдамі, і останньо в Гельсінках в 1975 році. Уряд ЗСА докладав всіх зусиль, щоби приспшити розвал західніх імперій, але рівночасно гальванізував російську, найбільше варварську, імперію. Він не тільки не засуджував її, а гарантував її існування своєю концепцією поділу світу на сфери впливів. Зрештою, Захід акцептував ту політику, отже, не має найменшого права воювати з американським імперіялізмом. Куди більше право мають до того поневолені в ССРСР народи, але вони знають, що найбільшим їх ворогом є московський імперіялізм, і тому дивляться на Америку як на свого природнього союзника. Америка надала свободу Філіпінам і Кубі, а яку країну випустила зі своїх пазурів Москва?

Пригадаймо гістерію проти війни у В'єтнамі, ті всі бурхливі демонстрації, походи, віча. В Канберрі, в Австралії, лейбористські політики на чолі з тодішнім федеральним послом Джімі Кейрнсом маршували вулицями з в'єтнамським комуністичним прапором... Де є сьогодні ті паціфісти, чому вони не протестують проти советської інвазії в Афганістані, проти в'єтнам-

ської агресії в Кампучеї, проти збиття Московою цивільного корейського літака, не бачать сотень тисяч утікачів з комуністичного пекла? Недавно в'єтнамський амбасадор в Канбері заявив: „Наша закордонна політика — це політика миру, приязні і співпраці, і що не має причини боятися В'єтнаму”...

Слушно запитує один громадянин в пресі: чи 180.000 армія в Кампучеї, яка нищить цивільне населення хемічною зброєю — то політика миру? А пощо В'єтнам тримає під зброєю 2.5 млн. армію? Чи це є також доказ політики приязні і співпраці? Немає що казати, московські „старші брати” навчили своїх в'єтнамських товаришів здорово брехати. На ту саму ноту співають московські „миролюбці” свою пісеньку про мир і роззброєння наївним західним пацифістам.

Грецькі соціалісти звернулися до своїх кремлівських товаришів із запитом, яка нагорода буде їм, якщо Греція виступить з НАТО? Ті відповіли їм, що в тій випадку не буде вистрілена на Грецію жодна атомовою ракета. Такі самі данайські дари обіцяють вони західнім країнам. Значить, роззброїться, сидіть тихо і добре вам буде, — доки не прийде московський хан із своїми ордами, не накладе їм на шию ярмо і не запряже їх до свого воза. „Нарікали ярма, чому ж то не люблять нас воли?” Безборонність і нейтральність ще нікого не врятували. Бельгія, Голляндія, Данія, Норвегія були також нейтральні, але те не врятувало їх від гітлерівської агресії.

Франція п'ять років відбивала німецьку агресію в Першій світовій війні, і врешті її виграла. А в 1940 р. Гітлер по кількох тижнях був уже в Парижі. Не багато допомогла Франції лінія Мажіно, за якою вона чулася безпечною. Німці не були такі дурні, як москалі, які лобовою атакою здобували лінію Манергайма, зрештою, синами поневолених народів. Німці спритно

обійшли її через Бельгію, не втративши ані одного вояка на французьких укріпленнях.

Де була причина успіху в Першій війні і такої ганебної катастрофи в Другій? У 1914-1918 роках Франція мала таких провідників як Клемансо і маршал Фош, а коли на зміну їм прийшов Блюм, Еріо та інші подібні йому негідники, вони розклали Францію морально Людовими фронтами, вбили в народі лицарського духа боронити власну свободу, і тому були такі наслідки.

Ми маємо багато доказів в історії, яку велику роллю грає в житті народу добрий, розумний провід. Англія пережила тяжкі часи в 1940-1942 роках. Німецьке летунство бомбардувало день і ніч англійські міста. І коли Гітлер, не зважаючи на великі мілітарні успіхи, звернувся до Англії з пропозицією замирення, Черчил відповів йому гідно: з агресорами не пактуємо. Ти можеш капітулювати, капітуляцію ми приймаємо. То могло виглядати на гошштаплерство в той час, коли Герінг літав понад Лондоном оглядати діло знищення своєї „Люфтваффи”. Але Черчил знав, що він говорив, він сильно вірив у свою перемогу і тією вірою запалив англійський народ, який вірив своєму провідникові і спокійно зносив усі удари ворога, доки не прийшла відплата і англійсько-американське летунство обернуло в руїни німецькі міста.

Подібні приклади маємо і в історії України. Як довго на київському троні сиділи такі князі, як Святослав Завойовник, Володимир Великий, Ярослав Мудрий, прозваний тестем Європи, доти київська імперія була паном на Сквіді Європи. Вона відбивала сотні років навалу азійських орд і не дозволяла нахабним чужинцям господарити на своїй землі.

Подібних провідників мала Україна пізніше в особах таких гетьманів, як Богдан Хмельницький, Іван Виговський, Петро Дорошенко, Іван Мазепа. А коли прийшла нова велика нагода відродити українську державу, на чолі нації стали маленькі люди, національно-політичні винниченківські гермафродити, які надавалися радше на волосних писарів, як на керівників держави. Тому то й „встоятись не було сили”.

**ПОНЕВОЛЕНІ НАРОДИ ДАЮТЬ ЗРАЗКИ
ГЕРОІЧНОЇ БОРОТЬБИ ПРОТИ КОЛОНІАЛІЗМУ
РОСІЇ**

Ярослав Стецько

Був колись Пакс Романа, на зміну йому прийшов Пакс Британіка, а сьогодні маємо Пакс Советіка. Мир імперіялістів, мир загарбників, які хочуть гарними кличами приспати чуйність поневолених народів. Каже Іван Синява в повісті „На Сході ми”: Мир і спокій — це видумка людей, нездатних до життя, або сліпих, або переладованих чужим хлібом плунків. Одинокими правними властителами спокою і добра є ті, що їх здобули... Тільки безсильні і хворі проклинають силу. Хто не має грошей і не може йти до театру, каже — не люблю театрів... Хто повірить, що золотими казками про братерство і мир можна з народів-каналій зробити янголів”?

Інтернаціоналісти, космополіти, які проповідують вічний мир, братерство народів, світову державу, знесення національних бар’єрів, як причину вічних воєн, мають завжди на цілі свої егоїстичні інтереси. Новочасні „пророки” основують нові релігії — секти Крішну, Свідків Єгови тощо, бо християнська релігія вже їм знудилася, шукають нового бога. Все це є діявольська робота, вода на большевицький млин, скерована на знищення християнства, на викинення Бога зі школи, з родини, з душі людини, щоби обернути її в двоного скотину, і на руїнах духової пустелі поставити царство антихриста, з червоною зіркою, серпом і молотом. Звіди ненависть тих лжепророків до України, яка зі своїми християнськими і національними традиціями є їх непримиренним ворогом.

Історія чекає на новий Нюрнберг, щоб поставити перед світовий трибунал московських злочинців за вбивство С. Петлюри, Є. Коновальця, Т. Чупринки, С. Бандери, за морд 7 млн. жертв штучного голоду, за Вінницю, за ріки крові, за море сліз. Не може так бути, щоби московські народовбивці, безбожники, руїники Божих храмів, міжнародні злочинці, яким рівних не знає історія, гуляли безкарно в безконечність; кара мусить прийти. Історична Немезіс вже виписала на них свій вирок. Чекаємо на його езекуцію!

◆◆◆◆◆
**КОМУНІЗМ — ОБЛУДА,
НАЦІОНАЛІЗМ — ПЕРЕМОГА!**
◆◆◆◆◆

ІЗ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

...Брешеш, лодоморе!
За святу правду-волю
Розбійник не стане,
Не розкує закований
У вайлі кайдани
Народ темний, не заріже
Лукавого сина,
Не розіб’є живе серце
За свою країну.
Ви розбійники неситі,
Голодні ворони...

**

... А як не бачиш того лиха,
То скрізь здасться лобо, тихо,
І на Україні добро.
Меж горами старий Дніпро,
Пеначе в молоді дитина,

Красується, лобується
На всю Україну.
А понад ним зеленіють
Широкі села,
А у селах у веселих
І люди веселі.
Воно б, може, так і сталося,
Якби не осталося
Сліду панського в Україні...

Не змінився „слід панський” в Україні і тепер. Змагаймося ж спільними, організованими силами проти московської окупації, до чого закликає нас геніальний Пророк!

~~~~~
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД — ЦЕ
ГОЛОВНА ЕКОНОМІЧНА ПІДПОРА ДЛЯ
ВЕЛИКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ПРАЦІ УКРАЇНСЬКОГО
КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ
АМЕРИКИ.

Ярослав Савка

НОВИЙ ПОЧАТОК

Добра це річ — новий початок... Забути все, що було — не так добре, як погане, — і зачати все від нова, з новими перспективами, з новими надіями, з новим розмахом на шляху до кращого завтра!

Як відомо з преси, такий новий початок хоче дати Америці президент Роналд Реген. Після недолугої ери Картера з його „пересадним страхом перед комунізмом“, Роналд Реген заповідає нову еру, новий початок в американській зовнішній політиці, коли взаємини ЗСА—СССР будуть поставлені на нову базу: на базу двостороннього, а не, як дотепер, одностороннього „детанту“. В новій, започаткованій Регеном, еволюції американської політики знаменне є те, що, за понад півстоліття вперше з Білого Дому залунав голос гострої і нічим незауважальної критики на адресу комуністів: „Вони готові на кожен обман, на кожную брехню, на кожен злочин, щоб добитися панування над світом“. Такий „стрейт ток“ (відверта мова) на адресу червоної Москви та ще й з уст самого американського Президента — річ нечувана і навіть важко до неї звикнути.

Розуміється, що лівакам всякої масти (а їх в Америці наплодилось тьма-тьменна!) така постава Регена супроти їх ідола — червоної Москви — дуже не в смак. Це ж бо просто в поганому тоні — на їх думку — так безцеремонно називати речі по імені і окреслювати московський комуно-більшевизм тим, чим він насправді є: міжнародним гангстером і варваром...

Хто-як-хто, але ми, українці, аж надто добре все це знаємо і для нас це ніякою ревелациєю не є. Стверджуємо тільки з почуттям полегші, що, нарешті, правда про імперіялізм Москви починає проникати завісу байдужості і гіпокризії Заходу і зарисовується реальна надія, що тим разом „новий початок“ не буде завершений „поганим кінцем“, так, як у Ялті, Тегерані чи в Потсдамі, коли світові демократичні потуги зрадили демократичні принципи...

Залишімо, однак, на боці світову політику і пригляньмося до того, що діється на нашому, українському подвір'ю? Чи чисте і упорядковане воно, чи можливим є, щоб ми, українська еміграція, в новій політичній ері Регена могли на цім подвір'ї продовжувати будувати згідним і об'єднаним фронтом підвалини майбутньої самостійної української державності? Якщо для одних ця справа є ясна і безсумнівна, то для інших виглядає вона не так і, на їх думку, потрібний „новий початок“.

Щоб не губитися в здогадах, хто у нас є ці „інші“, скажемо відразу: ті, для яких не існує українська державницька традиція, український історичний досвід, славні діла славних предків, а історію зачинають від себе, від обожнювання мудрости з чужого поля і сліпої віри в анархічну демократію і автоматичний світовий „прогрес“, що дасть Україні — без сліз, болю і крові — власну самостійну державу та ще й попросить гарно, щоб українці не відмовились від такої пропозиції... Одним словом: рівняймося на Африку, і все буде гаразд! Дали ж бо славні і добрі демократи Заходу десяткам муринських племен в Африці державну самостійність, які до неї ані приготівані, ані її розуміють чи потребують, то чому не мали б дати її нам, українцям, народові з тисячолітньою культурою?!

Розуміючи в той спосіб демократію, як готовість культурного і гуманного Заходу обдарувати всіх і вся самостійною державністю, а в першу чергу, розуміється, український нарід, наші „демократи“ дійшли до висновку, що найгіршим ворогом ідеї української державної самостійності є ті українці, які в таку утопію не вірять, а вперто твердять, що без збройної боротьби українська державність не буде відроджена.

Загубившись у лябіринті власних суперечностей, наші „демократи“, як можна було очікувати, втратили політичну орієнтацію і безтруду дали себе зловити на приману неперед-

рішенства і гарних фраз про „бідний російський народ”, який нічого собі більш не бажає, як ущасливити „молодшого брата”. І якраз цей акт натхнув їх уяву візією „нового початку”: якоїсь надземської політичної Нірвани для України, яка (Нірвана) буде створена мудрими петиціями, чолобитними проханнями, партократично-куртуазійними листами до лідерів гуманного Заходу і до представників „бідного російського народу” з „Континенту”.

Таким чином, отже, маємо сьогодні дві взаємно побороючі себе групи: „новопочатківців” і „старопочатківців” і ця лінія поділу „освячена” тепер вислідом XIII Конгресу УККА. На жаль, такі речі у нас не новина, ми любуємося — на велику шкоду собі й Україні — в роздриливанні своїх сил, у більшій ненависті до себе самих, ніж до ворога, в самоприниженні і самоочорнюванні, в роздряпуванні своїх ран. „Чим гірше — тим краще!” — ось найновіша девіза наших „новопочатківців”. Пощо обтяжувати свою пам’ять і сумління спогадами про Голготу України, про гори трупів і море крові, пролітої за її державну самостійність? Хай інші морочать собі голову різними „Гулагами”, українськими голокостами, Крутами, Базарами, Бригідками, Дубнами, Винницями і т.п., — яке нам діло до того?! „Наша хата скраю”: нам тільки дай „круглі столи”, „контакти”, „культуробмін”, а ми покажемо „старопочатківцям”, як треба будувати Україну хитро-мудро і невеликим коштом... І союзників для цього знайдемо! Бо чи ж „бідний російський народ” нам не союзник? Хіба ж він не терпить так само, як наш, український народ, від поганих „партократів”?

Можна більше чи менше дивуватися такій наївності, але проблема залишається і даліше

відкритою: як зліквідувати в нашій громаді роздор, вирежисерований і спритно підкинений нашими ворогами — їм на радість, а нам на лихо? Чи наші дипломовані недипломовані ліберали і демократи не чули нічого і нічого нікому не знають, якими перфідними способами діє серед нас московська агентура? Чи йти проти „естаблішменту”, проти УККА і УВФ є єдиною їх мудрістю, на яку їх стати? А, може, вони готові закинути президентові Регенові, що він пішов на науку до „бандерівців”, коли так явно і славно заатакував Москву за її готовість на „кожен обман, брехню і злочин”, щоб запанувати над світом?! Чи „новий початок” (так, зрештою, подібний до такого ж в 1918 р., в Києві), заінсценізований на XIII Конгресі УККА, має висловлювати потвердження нашого найвищого національного ідеалу, а чи його яскраве заперечення?

Дуже часто — і слушно! — закидається Заходові байдужість до долі народів Східньої Європи, а як ця справа виглядає у нас самих?! Чи брак ротації в системі УККА є більшою трагедією для України, чим геноцидно-екстермінаційна політика Москви супроти українського народу? На цю політику ми маємо бути байдужі, а за там ту — йти на барикади? Хай ті, кого стати на щирість, вдаряться в груди і скажуть одверто, що за такою їх постановою криється все, що хто захоче, тільки не любов до України і до поневоленого українського народу. Коли Заходові байдужа доля України, то це можна ще зрозуміти, — хоч не вибачити і оправдати, бо за страшну трагедію України відповідає цей Захід своїми безсоромними Тегеранами, Ялтами, Потсдамами, — але, коли українська людина з претенсіями на українського патріота забуває, що, в добу найвищої всенациональної тривоги українець повинен бути українцеві братом, а не вовком і солідаризується з кагебівськими посіпаками проти свого народу, то це щось більше, чим байдужість до України.

Помиляються ті, яким здається, що така їх двозначна постава є „новим початком”: це дух нашої відвічної анархії, репрезентований нашими Махнами і Винниченками, а вміло підсичуваний підступною тактикою Москви. Різ-

*Коли мегами небо злоба крас
І крушить твою вроду світову,
Я тоді з твоїм ім'ям вмираю
І в твоєму імені — живу!*

„Україні” —

Василь Симоненко

ниця між нашими „новопочатківцями” і Москвою та, що Москва знає, чого хоче, а наші безнадійно збаламучені „новопочатківці” — ні. Про який „новий початок” може взагалі бути мова, коли ми ще, як нація, не закінчили того, що було започатковане у 1918, а завалене тодішніми „новопочатківцями” Винниченками і Шаповалами в ім'я „нового початку”: кому нізму й москвофільства?!

Перед нами не завдання, як шукати „нового початку”, а шукати шляхів і засобів, як здійснити найвищий ідеал нації, за здійснення якого боротьба триває вже кількесот літ: повна самостійність України, як держави, її цілковита незалежність від московської окупації і повернення такої державної суверенності, якою втішаються давно всі інші народи.

А, може, ця мета в скалі вартостей наших лібералів і демократів має далеко нижчу рангу, чим горезвісна „ротація” в системі правління УККА? Якщо якийсь українець — з університетським чи без університетського диплому — готов дати стверджуючу відповідь на це питання, то нехай не здивується, коли „невчене око” загляне в його мізерну душу глибоко-глибоко і скаже йому хоч твердо, але нелукаву правду про те, ким такий „патріот” в дійсності є... І — ради Бога! — хай наші „демократи” не деклямують на всі лади про те, яка то гарна річ демократія, так немов би ми, українці, ніколи нічого не чули і не знали про демократію, доки не приїхала до Америки. Демократія існувала, як відомо, на Запоріжжі, існувала в 1918-19 рр. в усамостійненій Галичині, існувала за часів Української Держави Гетьмана Павла Скоропадського, існувала за часів Центральної Ради й Директорії. Можна, отже, бути певним, що майбутня українська держава, навіть Гетьманська, таки буде демократичною, бо такою від давен-давна є наша історична традиція. Так на що ж тоді увесь той „демократичний” рейвах про „тоталіта-

ризм”, „фашизм” чи „революційність” „одного нашого націоналістичного середовища”? У визволеній з-під московської окупації Україні український нарід вибере собі таку форму правління, яка буде йому найбільше відповідати. Ніхто звідси — із ЗСА — не буде накидати Україні свого державного устрою — це ясне, — але це не означає, що жодне українське середовище на еміграції не має права пропагувати своїх політичних ідеалів. Це також ясне і повинно бути бездискусійне, а не служити за претекст до запеклої партійної заїлості.

Невимовно смутним є видовище, коли люди, нібито сповнені великою любов'ю до України, у щоденному практичному житті й діяльності своїми чинами заперечують цю любов, а керуються лише дрібними особистими чи груповими амбіціями, злобою і браком християнської любови до ближнього. Під цим оглядом потрібна радикальна зміна постави і потрібний справжній „новий початок”.

НАПЕРЕДОДНІ 25-ЛІТТЯ СМЕРТИ СТЕПАНА БАНДЕРИ

Нехай не радіє московський ворог, що фізично умертвив великого провідника революційної ОУН Степана Бандеру в жовтні 1959 року! Як сказав Євген Маланюк про Симона Петлюру, так його вислів стосується і Степана Бандери: „ВЛУЧАЛИ В ДУХ — ВЛУЧИЛИ В ТІЛО”!

Готуймося гідно вшанувати пам'ять великого народного провідника у 25-ліття його трагічної смерті в 1984 році! Збільшуймо нашу активність у лавах ООЧСУ, як у внутрішній, так і в зовнішній діяльності!

Нехай московський імперіаліст відчує, що смерть провідника Степана Бандери, як і раніше трагічна смерть Симона Петлюри та Євгена Коновальця — цементує лави українських націоналістів і мобілізує їх до нових змагань, аж до остаточної перемоги в боротьбі Києва проти Москви!

Ніщо так не спричинює створенню майбутнього, як завзяті мрії. Сьогодні — вигадка, химера, а завтра — тіло і кров.

„Відважні самі карбують власну долю, і кожна людина є дитиною своєї власної праці”.

Сервантес

Віктор Гюго

Михайло Гікавий

ЗЕНОН КОССАК — ПРОВІДНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛІСТ

Із Зеноном Коссаком я познайомився в липні 1927 р. в Гребеніві, в канцелярії літництва „Стахова Воля”. Як управитель „Стахової Волі”, в порозумінні з власником літництва п. Романом Терлецьким, я запросив приїхати до нас на відпочинок. З. Коссака прийняв наше запрошення і був кілька сезонів нашим приємним гостем.

Під час його перебування в „Стаховій Волі” я ближче зазнався з З. Коссаком. Не раз мав змогу з ним розмовляти і з друзями, які його відвідували, та довідався і переконався, що З. Коссака надзвичайно ідейний, розумний і здібний український націоналіст-революціонер. Будучи добрим публіцистом, З. Коссака писав політичні статті до підпільних націоналістичних бюлетенів і журналів, для українського юнацтва та молоді. Рівнож писав новелі, поезії, наукові розвідки (напр., цінна розвідка про Т. Шевченка та його твори), був співробітником „Студентського Вісника”, „Студентського Шляху” та журналів „ЛНВ” і „Вісник”, які виходили у Львові (у статтях у „Віснику” переважно порушував робітничі питання).

Зенон Коссака був дуже товариський, великий джентельмен.

Мав особливий дар з'єднувати собі людей. Був цікавим дискусантом і добрим промовцем. А у „Стаховій Волі” дискутувати було з ким. Там проводили свій відпочинок у горах укр. політично-громадські діячі і письменники. Опріч того, З. Коссака зустрічався з українською молоддю, що мешкала в „Стаховій Волі”, або в дорозі на Маківку заходила відпочити. Робили прогульки і в місцеві гори. Дотримувала товариства також Меланія Кравців, яка згадує З. Коссака у книжці „Дорога”, як одного зі своїх героїв.

До З. Коссака приїжджали його друзі: Степан Охримович, д-р Р. Кобилецький, Володимир Бичкович та ін, як рівнож він зустрічався з поетом Євгеном Маланюком, Провідником Степаном Бандерою, д-ром В. Кобильником, що

мешкали в Віллі „Моїй”, провідником сот. Юліаном Головінським, який мешкав у „Зелемянці” та другими своїми однодумцями.

З. Коссака виступав з доповідями на націоналістичних конференціях у Стрию та у Львові. В тих конференціях брали участь: Ст. Бандера, В. Бичкович, І. Габрусевич, інж. Михайло і Меланія Кравцеви, Б. Кравців, д-р Р. Кобилецький, проф. Ст. Ленкавський, Марія Притуляк, Ст. Охримович, пол. Р. Сушко, д-р В. Янів і другі. Був визначним організатором, пропагував укр. націоналізм серед нашої молоді. Успішно провадив національно-державницьку роботу поміж селянством і робітництвом на Бойківщині, а особливо в Дрогобицьким повіті та в Дрогобицько-Бориславських нафтових басейнах.

Поза політичною роботою, З. Коссака ще цікавився громадською роботою. Був добрим пластуном, спортсменом, співаком. Брав також участь у церковних хорах.

У зв'язку з нападом членів ОУН, Біласа і Данилишина, на пошту в Городку Ягеллонським був арештований і З. Коссака. Довідавшись, що мати його бідна вдова і не буде мати змоги заплатити гонорар для оборонця свого сина, Юрій Сасик з Борислава, прихильник українських націоналістів, дав згоду фінансувати адвоката, який буде боронити З. Коссака. Ю. Сасик звернувся за порадою до одного зі здібніших адвокатів, д-ра Мар'яна Глушкевича, який був оборонцем укр. в'язнів. (Д-р М. Глушкевич не лише був добрим оборонцем, а ще ходила чутка, що він мав, як москвофіл, вплив на польських суддів). Ціллю оборонця було домогтися цілковитого звільнення З. Коссака з в'язниці, заперечуючи закид морального винуватця нападу. Хоч процес дуже дорого коштував Ю. Сасикові, але З. Коссака не був засуджений на процесі Біласа і Данилишина, а вийшов на волю.

З. Коссака в часі перебування у Львові дуже часто заходив до адміністрації В-ва „Вісник”.

„Товариш Ленін учив, що, якби, припустімо, індивідуальне селянське господарство загальними силами і з ентузіазмом розвалити, то тоді розмежування не буде, хат теж не буде, побудують гуртожитки чи касарні для всіх, криницю на всіх одну, баби варити обіду не будуть, а дістануть їжу з польової кухні, у селян худоби не буде. І взагалі нічорта не буде...”

Політрук довго крутив головою, але врешті задовольнився. А бійці повторювали між собою: „Одним словом, нічорта не буде!”...

Подих голодної України заморожував життя в полку.

Більшість нашої роти складалася з селян. Усі думки були прикуті до рідних сіл. З тривогою придивлялись селянські сини до українських колгоспників. Розмови бували короткі: „Бачив?” — питає один другого. „Не сліпий”, — і обоє розуміють, що мова про юрби голодних, повз які рота проходить. „Наламали дров!” — скаже перший, і знову обоє розуміють, що мова йде про жорстоку владу.

За польовою кухнею тягнеться юрба голодуючих. Кухар розливає суп по „котелкам”, які з солдатських рук відразу переходять у дитячі брудні і жадібні рученята. Казан польової кухні порожніє, юрба розходиться.

Командири робили вигляд, що не помічають цього „неподобства”, а бійці, які лишилися без обіду, раділи, що нагодували голодних.”

Описує автор підпал військових харчових склепів, які голодуючі розграбували. Рота, яку послали „рятувати військово майно”, замість цього допомогла селянам розтягти по хатах мішки і бочки з харчами, і з піснею повернулася до табору.

Після цього прийшов наказ повернути полк на старе місце, до Ковровських таборів — у Росію.

**ВІДЗНАЧАЮЧИ 40-ЛІТТЯ СТВОРЕННЯ
АВН, ПЕРЕДАЙМО І НАШУ ЛЕПТУ НА
ДІЯЛЬНІСТЬ АНТИБОЛЬШЕВИЦЬКОГО
БЛЬОКУ НАРОДІВ В ІМ'Я
ПРИШВИДЧЕННЯ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ
ТА ІНШИХ ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ!**

„Якщо люди про це (про голод в Україні в 1932-33 рр.) забудуть, то сама земля їм нагадає”, — закінчує автор свій трагічний спогад.

**

П-і Алла Коссовська-Давиденко переклала цей уривок із закорд. видання М. Соловйова „Записки сов. воєнного кореспондента”. Це — важливе свідчення про 1933 рік, походить від очевидця-чужинця, молодого командира сов. армії.

ЦІКАВЕ СВДЧЕННЯ М. БАЖАНА

У підневільній київській „Літературній Україні” від 21 липня ц.р. академік Микола Бажан опублікував спогад з нагоди 90-ліття народження советського поета В. Маяковського. Він спершу повірив у так зв. комуністичне вчення і пропагував московський більшовизм у віршах, прославляв Леніна і Сталіна. Коли ж побачив, що мітичний комунізм був насправді прикриттям для збереження російської імперії у формі ССРСР — Маяковський застрівився. Він завжди вважав себе інтернаціоналістом.

М. Бажан вперше повідомив у своєму спогаді, що останньою людиною, яка бачила В. Маяковського при житті, був український кінорежисер Олександр Довженко, якого він називає Сашком. Треба зазначити, що у В. Маяковського було якесь відчуття до не-російських націй і народів у ССРСР: він часто приїздив в Україну, на Кавказ, у своїх віршах вводив цитати рідними мовами різних народів, у тому й українською мовою, називаючи її „величною мовою”.

М. Бажан пише:

„Він радо і часто зустрічався з українськими поетами і в Харкові, і в Києві, і на Донбасі, і в інших містах. Його другом був Олександр Довженко. Фатальної квітневої ночі 1930 року вони йшли вдвох. Сашко провів Маяковського до дверей його дому і був останньою людиною, що потисла живому поетові руку.”

Інж. Антін Кущинський

УКРАЇНСЬКЕ ВІЛЬНЕ КОЗАЦТВО

(закінчення)

Сучасне УВК — це парамілітарна, станового характеру громадська, не партійна організація. Члени УВК можуть належати до різних політичних партій чи українських державницьких угруповань, без різниці їхніх українських віровизнань. УВК, як цілість, не служить якійсь одній партії, а працює для ідеї Української Держави, не зважаючи на майбутню форму тієї державности, крім, розуміється, комуністичної.

Згідно з основними тезами статуту УВК, вважаємо, що про форму устрою і влади у звільненій від займанця України рідних Землях у вільнообраному Соїмі, чи способом вільного й таємного всенародного референдуму.

Людей, що відповідали б таким поглядам і стремлінням, не легко знайти в теперішньому нашому українському суспільстві на чужині, поділеному і розсвареному в політичному, громадському і навіть у церковному житті. А тим дорожчі для нас ті одиниці, що зголошуються до козацького побратимства.

**

Головною і основною метою УВК на чужині є створення кадрів козацтва, що підтримували б українську традиційну козацьку ідею, що „ми браття козацького роду”, що козацтво має боронити й боротись за волю України фізичну й духовну, а не за владу в ній чи взаємну боротьбу внутрішню. Маємо підтримати вируючий серед українського народу тут, на чужині, і там, на Рідних Землях, козацький дух. Маємо стремити до загартовання лицарських вїйськових чеснот, які губляться за наших часів серед на-

ших мас як на волі, на чужині, так і на Батьківщині, під окупантом.

Говоримо про кадри, то значить, що в умовах перебування на чужині шукаємо якісних членів, а не обов'язково за масовим їх числом. Стремимо до більшої кількості, хоч і невеликих осередків, козацьких куренів у різних місцевостях Вільного Світу, бо духову якість та ідейну чинність легше плекати в менших скупченнях, ніж у великих.

Козацтво є еманациєю української нації. В ньому гармонійно пов'язані національно-державницькі й соціально-побутові ідеї. Тому проблема існування Козацтва є вічна, як і існування української нації. Тому то козацтво й належить всій нації, а не якійсь її частині.

Членами УВК можуть бути не лише колишні вояки, а й особи, які у вїйську не служили. Членами УВК можуть бути і жінки та юнаки й юначки, навіть діти. Так бувало з самого початку існування історичної Козаччини і цим забезпечується переємність традиції парамілітарної козащини та безперервність організаційного існування УВК та невмирущість козацької ідеї. Колишні ж вояки лише повинні стремити виконувати провідні становища в УВК, бо то є їхня, в першу чергу, моральна повинність.

**

Скажемо ще про поступовий, але невпинний зріст мережі осередків УВК. Коли в 1961 році за океаном оформилась після періоду масового переселення української еміграції тільки одна станиця (курінь УВК), то в 1983 році, коли пишемо статтю, тобто за 22 роки, маємо 40 окремих куренів, організованих по різних країнах поселення у вільному світі: З'єднаних Стейтах Америки, Канаді, Австралії, Європі, Англії, Південній Америці.

Кожен курінь — це козацька громада на чолі з вибраним на каденцію трьох років Курінним Отаманом та під його проводом — Курін-

---

В. Маяковський покінчив життя самогубством, а О. Довженка Москва вислала з України таки в Москву, без права працювати на рідній йому Київській студії художніх фільмів. У Москві він і помер.

ною. При тому кожен курінь, згідно з рішенням більшості членів, приймає ім'я свого патрона, що є символом ідейного вподобання чи світогляду даної громади. Маємо курені, що за своїх патронів взяли імена великих князів: Володимира Святого Великого, Ярослава Мудрого, Святої Великої Княгині Ольги, Святослава Завойовника, Короля Данила Галицького. Ціла група куренів назвала себе іменами козацьких гетьманів: Петра Конашевича-Сагайдачного, Богдана Хмельницького, Івана Мазепи, Пилипа Орлика, Павла Полуботка, Петра Дорошенка. Інші курені обрали за своїх патронів імена славних козацьких полководців та кошових отаманів: князя Дмитра Байду-Вишневецького, Івана Богуна, Петра Кальнишевського, Якова Кухаренка, Михайла Кричевського, Данила Ничая, Костя Гордієнка, Івана Сірка, Максима Кривоноса. Є група куренів з іменами новітніх історичних постатей: Гетьмана Павла Скоропадського, Головного Отамана Симона Петлюри, Президента монсенйора Августина Волошина. Є курені, що на своїх патронів обрали імена заслужених полководців з новітніх часів Визвольної Боротьби України: Михайло Омелянович-Павленко, Іван Омелянович-Павленко, Мирон Тарнавський, Петро Болбочан, Богуслав Шашкевич, Іван Цапко, Павло Шандрук, Дмитро Вітовський, Олександр Загородський. Є курені з іменами історичних подій новітнього часу: Лицарів Базару, Лицарів Листопадового Чину, 22-го Січня. Є курені імені новітньої слави борців за Україну: Генерала Тараса Чупринки, інж. Михайла Сороки. Є курінь імени о. Агапія Гопчаренка — українського козака-священника, першого переселенця до Америки, пропагатора ідей Тараса Шевченка. А найновіший курінь вшанував пам'ять визначного священника в Південній Америці і назвав себе його іменем о. Йосифа Скульського.

Ось які різноманітні світогляди й улюблення пошановано й виявлено в наших осередках УВК, як то відбивається в іменах вибраних ними патронів. Отже, в УВК існує й ціниться така толеранція межи козацькими куренями, що виявляють і гордяться пошануванням різних історичних постатей чи подій, які всі служили

Українській Справі, хоч серед них може й траплялись сумні або невдалі факти з їхньої вини чи з причини тодішніх обставин. Але їхні духовні шанувальники й послідовники по своїх поглядах — окремі курені УВК — толерують між собою ті наставлення і по державницьки творять наше козацьке товариство під одним проводом обраного Кошового Отамана УВК і призначеної ним Генеральної Булави, хоч і вони по світоглядних характеристиках майже щокаденції міняються: якийсь час в проводі бувають прихильники, скажімо, гетьманської ідеології, а потім приходять по виборі Великої Козацької Ради — прихильники концепції УНР. Отже, УВК працює під спільним гаслом — „Бог і Україна”, бо в єдності наша сила і пострах для ворогів.

Так ми подали одну з рис парамілітарного й соборницького провідного підходу УВК до державницької проблеми України. Бо ж серед населення нашої Батьківщини після звільнення від окупанта існують групи різних політичних уподобань і світоглядів. Радія ж державної проблеми вимагатиме їх толерувати, а не поступати так, як поступає „диктатура пролетаріату” в советській імперії.

✽

В своєму організаційному рості УВК досягнуло історичної кількості куренів, бо ж на Запорозькій Січі їх було 38, а коли запорожці заснували на Кубані Кубанське Козацьке Військо, то воно мало 40 куренів.

Всі наші курені для безпосереднього контакту при поладженню організаційних справ поділено на 8 крайових паланок з паланковими отаманами, як то було на території „Козацьких Вольностей” понад Дніпром. Паланкові отамани підлягають безпосередньо Генеральній Булаві УВК. Генеральна Булава має чотири автономних установи: Генеральну Канцелярію з генеральним писарем УВК, Гонорову Раду, Нагородну Раду Хреста Українського Козацтва та редакцію з адміністрацією журналу „Українське Козацтво”. Рішення тих установ затверджує Кошовий Отаман, який, згідно зі статутом, визначає генеральну лінію чинності УВК та репрезентує УВК. Він собі в поміч призначає двох

наказних отаманів, як своїх заступників.

Кошового Отамана, каденція якого триває 3 роки, вибирає Велика Козацька Рада, що скликається звичайно з кінцем кожної каденції. На тому ж вищому органі УВК вибирається ще двох відповідальних чинників, а то: Генерального Суддю УВК та Генерального Контролера УВК.

Ще кілька слів про офіційний орган УВК. Він почав появлятися в 1947 році — спочатку як неперіодичний бюлетень під назвою „Вільне Козатство”, що видавався невеликим накладом циклоstileвим друком для внутрішнього вжитку організації. Від 1968 року замість бюлетеню вже видається друкований журнал з ілюстраціями під назвою „Українське Козацтво”, призначений не тільки для членства УВК, а й для ширшого українського суспільства. З неперіодичного видання цей журнал скоро став кварталником зі все зростаючим накладом. Крім того, з огляду на наближення 1,000-річного ювілею охрещення Руси-України, рішенням Кошового Отамана з Генеральною Булавою встановлено окреме видавництво УВК, яке вже дало до друку працю, що буде внеском УВК до відзначення того історичного ювілею. Назва тієї праці: „Державний герб Християнської України” (видання з багатьма ілюстраціями).

Закінчуючи цей скорочений нарис про організацію УВК, можемо з переконанням сказати, що консервативна по суті козацька ідея стала у внутрішньому житті організації УВК прикладом поступової державно-соборницької толеранції й ідейного росту такого світогляду у взаємних відносинах поодиноких куренів. Майже кожний курінь, то є громада побратимів з певним окресленим світоглядом, часто інакшим від інших куренів. Але всі курені є об'єднані основною головною ідеєю Української Самостійної Соборної Держави, і тому всі вони належать до одного центрального проводу. Тому УВК можна назвати прикладом такого поступового й ідейного росту і успіхів, помимо цілого ряду труднощів і перешкод, притаманних на еміграції, яка перебуває під ворожим оком усяких неприятелих і ворогів як зовнішніх, так і внутрішніх.

З НОВИХ ВИДАНЬ

КНИЖКА ПРО ПОЕТА-ВІСНИКІВЦЯ

120 сторінок великого формату — присвячені життю і творчості видатного українського національного поета ХХ століття — Євгенові Маланюкові! Здається, за його життя літературознавці не присвятили йому і десятої частини тієї проникливої уваги, яку бачимо у цій виданні Кураторії Фонду ім. Лариси і Уляни Целевич-Стецюк (Філядельфія, 1983 р., друкарня „Америки”, на жаль, із коректорськими похибками).

У центрі уваги книжки під наг. „Євген Маланюк”, що вийшла в 15-ліття смерті поета і видатного есеїста, природна річ, є він сам, „імператор залізних строф”, який так пристрасно, з великою любов'ю до України і великим гнівом на її руїників, оспівав нашу „добу-вовчицю”. А душею цього видання була відома письменниця і журналістка п-і Оксана Керч, яка в „Слові від упорядника” дякує ще багатьом іншим громадянам за допомогу в збиранні розкиданих по Божому світі матеріалів про того, хто сказав:

Я закохавсь в гучних віках,
Я волю полюбив державну.

До 20 авторів взяли участь у збірнику, охоплюючи від самого дитинства життя Євгена Маланюка, уродженця сонячної Херсонщини, вояка і старшини української армії за УНР, полоненого, студента у Подєбрадах на Чехії, інженера у Варшаві, викладача математики в Регензбурзі, у гімназії по війні і, врешті, політичного емігранта до Америки, де він і закінчив свій життєвий шлях.

Євген Маланюк, як поет і мислитель, не мислимий без д-ра Дмитра Донцова. Не мислима без нього і ціла плеяда поетів-вісниківців та згодом і їщ молодших послідовників закордоном. І як добре, що до збірника п-і О. Керч включила і статтю д-ра Дмитра Донцова „Поет апокаліптичних літ”. Ця стаття, крім кількох інших, є найкращою аналізою творчих завдань і осягів поета. Шкода, що не включено аналітичної статті д-ра Олесея Бедрія про творчість

Проф. І. Левадний

КИЇВ У 1923 РОЦІ

(ШІСТДЕСЯТ РОКІВ ТОМУ)

Під враженням строкатого калейдоскопу подій на Заході кияни зустріли Новий 1923 рік з усе зростаючими надіями на кардинальні зміни і на європейському Сході і в самій Україні.

В Західній Європі ширились і перемагали праві тенденції. В Італії від половини попереднього року панував Беніто Муссоліні. Французький прем'єр Раймонд Пуанкаре провадив тверду політику проти переможеної Німеччини і для забезпечення власних сплат репарацій в січні 1923 року французькі та бельгійські війська окупували Рурський кам'яновугільний басейн. Пуанкаре, як і англійський прем'єр лорд Керзон, який в свій час некреслив орієнтовну польсько-українську границю, що дістала назву лінії його імені, ставився непримиренно до Советської Росії. Москва це бачила і

Євгена Маланюка, друкованої в „Гомоні України”, та не це непевно вплинули обмежені фонди.

Дбайливо зібрані, деякі унікальні, світліни з життя Євгена Маланюка та репродукований на червоній обкладинці чорним скульптурний його портрет у виконанні Сергія Литвиненка вигідно доповнюють це важливе і цінне видання про людину, яка своє життя віддала Україні, Україні не гречкосієв, а пристрасної висоти і слави, не нависниці тюрми і п'янки.

На закінчення треба відзначити майже унікальну деталь у подібних виданнях: у збірнику поміщено драматичний монолог Євгена Маланюка „Остання весна” із нотами проф. Ярополка Ласовського. Сподіваємося, що незабаром цей важливий твір залунає зі сцени.

Шкільна Рада при УККА мала б звернути увагу на це видання і включити збірник „Євген Маланюк” як додаткову лектуру у вищих класах, викидаючи нарешті з навч. програми чухраїнсько-московських лаптьолизів. (л. п-а).

наполегливо кріпила свою збройну силу.

23 лютого, в день п'ятиліття створення Червоної армії, київська газета „Пролетарська Правда” присвятила все число цій річниці, описуючи мілітарну могутність країни Рад („Советів”). На першій сторінці були вміщені два величезних портрети Леніна і Троцького з написом: „Засновники і проводарі Червоної армії”. Тоді востаннє перед своєю нагіркою Л. Троцький був поставлений у київській пресі поруч Леніна.

Напруження у відносинах між Заходом і Сходом зростало. 8 травня лорд Керзон вислав Росії меморандум, правдивіше — ультиматум, домагаючись зречення від цілого ряду комуністичних доктрин, які лежали в основі міжнародної і внутрішньої політики советського уряду і тим відрізняли Росію від інших країн світу. Керзон вимагав відкликання советських дипломатичних представників з Ірану і Афганістану і вибачення перед англійським урядом за їх дії проти Англії, встановлення тримильної зони берегових вод вздовж Мурманського узбережжя, замість дотеперішньої 12-мильової зони, компенсації за репресії, залодіяні англійцям під закидом ніби шпигунства. Ультиматум теж вимагав припинити релігійні переслідування і загрожував у разі невиконання цих вимог протягом 10 днів — розривом англо-советської торговельної угоди 1921 року.

Такий погрожуючий виступ Англії проти Росії викликав велике пожвавлення в анти-советських колах усього світу. Але уряд Москви у своїй відповіді 11 травня фактично відхилив усі англійські вимоги і лише звільнив захоплені на советських водах англійські траулери (риболовні судна).

Ці події викликали гарячу реакцію, в тому числі і в Києві. Добровільна організація „Товариство сприяння авіації і повітроплавству” розгорнуло кампанію серед київського населення, як і по всій країні, і запровадила збірку пожертв на побудову ескадриль літаків „Уль-

тиматум", яка мала бути відповіддю народних мас на ультиматум лорда Керзона. Але великого розмаху ця акція не набула, люди в Києві грошей не давали.

А події розгоргались одна за другою. В Льозані тривала конференція по укладенню миру між Грецією і Туреччиною після програної греками війни 1922 року в Малій Азії. Для забезпечення своїх інтересів у справі проток Босфору і Дарданел, що надавали вихід з Чорного моря в зовнішній світ, советський уряд вислав до Льозанні свою делегацію на чолі з Вацлавом Воровським. 10 травня Воровського вбили в Льозанні російські монархісти-емігранти, Конрад і Полунін. Це викликало повне припинення будь-яких взаємин між Росією і Швейцарією, і після того протягом багатьох років советський уряд відмовлявся висилати своїх представників на різні з'їзди і конференції, якщо вони уряджувались у Швейцарії.

На вістку про льозанське вбивство, в Києві як і по всій країні, були організовані комуністами масові демонстрації робітників під гаслами „СССР — не Рур" і „За смерть Вацлава Воровського ми відплатимо фашизму!"

На честь Воровського головну магістралю Києва Хрещатик було названо його іменем і ця назва зберігалась протягом 15 років, аж щойно в 1938 році цій найкращій вулиці міста було повернено її давню назву, а на вулицю Воровського перейменовували другорядну Бульварно-Кудрявську вулицю, між тодішнім Галицьким і Сінним базаром, яка зберігає цю назву і тепер.

Київський Оперовий театр, що його в сезоні 1922-1923 року орендував приватний підприємець, росіянин Михайло Топор-Багров, протягом сезону показав багатий і різноманітний репертуар опер, оперет і балетів, але всі виступи йшли в російській мові.

Кияни були незадоволені, що театр стояв осторонь відзначень 10-ліття смерті великого українського композитора Миколи Лисенка. Хоч з нагоди цієї річниці Багров і зобов'язався поставити оперу „Тарас Бульба" Лисенка і ця опера фігурувала в списку підготовлюваних прем'єр, але постанову її всіляко відтягалось під приводом складності твору, великої кіль-

кості масових сцен, що вимагало великих видатків, та з інших причин. Врешті на самому кінці сезону Багров виставив таки на українській мові оперу „Галька" Монюшка і одноактівку „Сільська честь" італійського композитора Масканьї і цим позбувся клопоту з постановою небажаного йому „Тараса Бульби" та формально ніби виконав умову поставити протягом сезону дві опери українською мовою. Опера „Галька" була поставлена двічі, а „Сільська честь" — лише один раз.

Оперовий сезон закінчився 15 травня оперою „Євгеній Онегін", де в кожній дії були нові виконавці і вистава пройшла як прощання артистів з публікою перед закриттям сезону.

В липні всі газети помістили звідомлення про конституцію створеного Москвою наприкінці грудня попереднього року Советського Союзу. День прийняття її — 6 липня — був визначений урядовим святом, але вже з наступного року свято було перенесено на першу неділю липня.

Влітку в приміщенні Оперового театру відбувались драматичні вистави з гостинною участю видатного драматичного артиста Степана Кузнецова. Під час цих вистав з ним трапилась неприємна подія. Після одного зі своїх виступів Кузнецов завітав до Київського театрального ресторану, що був відкритий усю ніч і обслуговував глядачів після скінчення вистав по театрах. Роздратований тим, що оркестра в ресторані виконувала лише твори жидівських композиторів, Кузнецов голосно крикнув: „Досить жидівської музики! Давайте нашу!" Така репліка викликала сенсацію і обурення жидівської публіки, численно зібраної в ресторані, і була потрактована як нечуваний вияв антисемітизму. Кузнецова заарештували, змусили заплатити велику грошову кару, ніби як пожертву на будівництво повітряної фльоти, і засудили до ув'язнення і примусових праць.

Але втрутилась дирекція театру, вказуючи що Кузнецов приїхав до Києва як гість на гастролі і мусить грати, бо на всі чергові заповіджені його виступи вже випродані квитки, і тим врятувала артиста від невітідного становища. На всіх дальших виставах, при появі Кузнецова на сцені, глядачі зустрічали його

бурею оплесків і відверто висловлювали свою солідарність з його висловом у ресторані.

Успіхом серед киян користувався випродукований на Одеській кіно-фабриці фільм „Хмель”, де за ходом подій були показані українські повстанські загони на чолі з отаманом Хмелем, що змагались за вільну Україну. Виразний образ провідника створив кіно-артист Салтиков. Написи-титри були українські.

Після кількох років перебування в Києві виїхала за кордон родина колишнього міністра українського уряду інженера Івана Шовгенева. В її складі була дружина інженера Юлія і тоді 16-літня донька Олена, яка згодом, оселившись в Подєбрадах коло Праги, одружилась з кубанським козаком-бандуристом і громадським діячем Михайлом Телігою та, пишучи вірші, стала загально-визнаючою поетесою, але не забувала свої батьківщини, весь час мріяла про неї; коли почалась війна 1941 року та німці зайняли Київ, — Олена Теліга поспішила повернутись туди, де за свій патріотизм і національно-культурну діяльність їй довелося заплатити власним життям.

Запроваджена від 1921 року „Нова Економічна Політика (НЕП) позначилась у Києві щораз більшим розгортанням приватної торгівлі в урядово дозволених межах. Колишні власники крамниць, будинків, кав'ярень, ресторанів, готелів, лазень, кіно-театрів і різноманітних дрібних підприємств та майстерень одержали можливість взяти своє націоналізоване майно в оренду у держави і, плекаючи ілюзії, що вони досмертно залишаться орендарями цієї своєї попередньої власності, відремонтували і прикрасили ці приміщення, навели в них зразковий лад.

Але на осінь економічний стан по всій країні погіршився. Ціни на промислові вироби були зависокі порівняно з цінами на сільськогосподарську продукцію, і це викликало знеохочення тоді ще на колективізованого селянства продавати продукти своєї праці за безціль у місто. Виникла господарча криза, яка викликала роздор і в самій Москві, у правлячій комуністичній партії. Одні з провідних партійних лідерів, Троцький і Зінов'єв, разом з своїми численними однодумцями, піддали критиці ту

економічну політику, незважаючи її поворотом до капіталізму і відкрито висловлюючи сумнів у вірність і непомильність політики партії. Від цього почалась незгода і виросла майбутня опозиція, з якою згодом нещадно розправилась сталінська партійна верхівка більшості.

Газети принесли вістку про страшний землетрус, який навістив 1-го вересня Японію. Токіо зазнало величезних руйнувань. Маса людей залишились без даху над головою. На допомогу потерпілим розгорнулася кампанія збірки пожертв по всьому світі. Збірки провадились і на Україні. Київські газети закликали жертвувати потерпілим. Збирали пожертви і по театрах.

Але коли совєтський пароплав „Ленін” з харчами, медикаментами і теплим одягом прибув до Японії, на його поклад прийшли представники токійського уряду і заявили, що японські робітники не потребують російської допомоги. Лише після відплиття пароплава японський уряд висловив подяку за допомогу і сказав, що наступний пароплав „Томський” буде допущений в Японію.

Новий оперовий сезон у Києві в антрепризі того самого Багрова відкрився 14 вересня оперою „Аїда”. Однак кияни, невдоволені нехиттю антрепренера до постав українських опер, як і високими цінами на квитки, неохоче і з упередженням відвідували театр. Глядачів було мало. Антрепренер не мав чим платити видатки. Працівники збунтувались і застрайкували. Сезон перервався. Міська Рада уневажнила свою угоду зі збанкрутілим комерсантом і здала театр в оренду Володимирові Глинському, давньому театральному діячеві, який багато разів у різних сезонах був адміністратором Київської Опери. Сезон відновився.

Тим часом у приміщенні колишнього кіно-театру „Геліос” на Вознесенському узвозі під безпретенсійною назвою Загальноприступного театру відкрився скромний театр, де українська трупа артистів почала ставити в рідній мові твори української класичної драматургії: Шевченка, Котляревського, Карпенка-Карого, Кропивницького, Старицького та інших. Мимо порівнянню німецького складу виконавців, вистави користувались великим успіхом і про-

Проф. Іван Левадний

ПОЕТ - ЕТНОГРАФ - ФОЛКЛОРИСТ

У 110-ЛІТТЯ СМЕРТИ ІВАНА МАНЖУРИ

Не позбавлений літературного таланту, але нещасливий у своєму особистому житті Іван Манжура поет-лірик, збирач етнографічних матеріалів залишив у кожній ділянці своєї праці невелику спадщину, яка не могла розвинути через тяжкі життєві обставини автора. Як співець степу, тихої господарської праці та хліборобського побуту він залишив гарні сумовиті поезії, а за свої досліди усної народної творчості одержав оцінку Івана Франка як „пильний і совісний збирач етнографічних матеріалів”.

Народився Іван Манжура 1-го листопада 1851 року в Харкові, в родині дрібного урядовця, вчився в повітовій школі, а далі в гімназії, де з шостої класи його звільнили за непокірність гімназійному прововоді. В 1870 році він вступив до Харківського Ветеринарного інституту, але вже в наступному 1871 році його виключають за неблагонадійність.

Манжура працює вчителем, відчуваючи великі матеріальні нестатки, потім переїздить на Катеринославщину, виявляє велику зацікавленість до народного життя, записує народні пісні, казки, приказки. Співчуваючи визвольній боротьбі кожного поневоленого народу, він захоплюється героїзмом сербів, що саме тоді провадили боротьбу за своє національне визволення з-під гніту турків. У 1876 році Манжура сам виїздить до Сербії і бере участь у визвольних змаганнях сербського народу, а після поранення в бою повертається на Україну.

Поетичну діяльність Манжура розпочинає в 1885 році і друкує в катеринославському тижневику „Степ” свої поезії: „На пасіці”, „Веснянка”, „Лелії”, „З заробітків”. У 1889 році виходить його збірка віршів „Степові співи та думи”, на яких позначився великий вплив

ходили при переповненій залі. Бо це були ті твори, яких прагнув український Київ.

Шевченка. У Шевченкові бачив Манжура кращий приклад свідомого служіння народові, його інтересам, справі боротьби за волю, в Шевченка вчився він зображувати життя народу.

У своїй творчості Манжура проголосив тоді себе вірним сином батьківщини. „Я син твій, нене Україно”, — писав він, висловлюючи своє прагнення стати краю рідному в послугі”. Манжура не шукав слави в поезії і лише намагався правдиво зобразити життя рідного народу, привернути увагу до його неволі. В низці віршів „Переспів”, „Кобзар” та інших він змальовував образ кобзаря, який своїми співами підносить дух слухачів, кличе „усіх за правду стати”, оспівує минуле України і вказує шляхи боротьби за кращу долю.

Використовуючи образи усної народної поезії, Манжура змальовував життя народу, його пригнобленість, вбогість, примару голоду, з великим співчуттям виводив постаті бідних наймитів, котрі повертались додому після тяжкої праці, за яку заробили так мало грошей.

Поет гаряче любив свій рідний безталанний край, захоплювався красою його золотих ланів і густих лісів, чарами тихих вечорів і місячних ночей, на зміну яким приходили райдужні ранки; дав барвисті описи української природи, зокрема безкрайного „широколанного” степу. Манжура бачив, що його край грабують чужинці-займанці, а нарід поневіряється в нужді, і виспівував славне минуле України, коли козак захищали Україну від нападів чужинських загарбників. У поемі-казці „Трьом-синбагатир” герой є втіленням народної волелюбности. Запорожці навчили його лицарським звичаям і виховали на борця за „діло праве”.

В поезіях Манжури скрізь виступають сум і журба по знівченому житті, вони пройняті гуманними почуттями любови до людини. Про свої співи поет каже, що „любов к людині, недолею стрітій, мені показала сумуючи їх”. Окреме місце в творчості Манжури складають вірші, в яких він висловлює свої особисті почут-

З НОВИХ ВИДАНЬ

НОВА ЗБІРКА ПОЕЗІЙ

Щербак, Микола — „Пахощі суцвіття” (1960-1970). Нью-Йорк, „Слово”, 1982 р. 104 стор. 21 см. (Бібліографічна записка д-ра Ол. Соколишина).

Українська література поза Батьківщиною збагатилася, зокрема українська поезія, новою збіркою відомого вже поета Миколи Щербака „Пахощі суцвіття”. Автор вже має за собою слідуєчі поетичні твори: „Вітри над Україною” — 1947 р., „Прякий зебрець” — 1953 р., „Шлях у вігність” — 1954 р., „Багаття” — 1959 р., „Віршова абетка” — 1960 р., „Волошки” — 1969 р. та останньо „Пахощі суцвіття”, з 1982 р., що охоплює твори років 1960-1970. Збірка гарно видана, на доброму папері, з ілюстрованою обкладинкою. Охоплює слідуєчі розділи з українських патріотичних поезій, як: „Земля моя”, тобто Україна, із 13 поезіями, серед яких перша, „Земля” — оспівує Шевченкову гору, окроплену свяченою водою, та повноводний святий Дніпро; сонети „Незбагненність”, „Хата”.

Розділ „Клиз волі” розпочинається сонетом „Синьогорий Київ”, далі поет оспівує пам’ятники св. Володимира, княгині Ольги, Святослава, „Богданову гору”, теж сонет, „Біля Базару”, „Листопад”, коли у князів Львові „пра-

тя і нарікає на гірку долю. Такими є: „Весна”, „Спомин”, „Переспів”, „Минуле”.

Останні роки свого життя поет прожив у Катеринославі, складав вірші „Великдень”, „Та вже весна”, перекладав твори Генріха Гайне і ще деяких іноземних поетів. Помер Манжура 15 травня 1893 року.

Майстер слова, зокрема в описах степу, борець за простоту, ясність і зрозумілість думки та образу, за народність мови, за широке використання фольклорних скарбів поет своєю творчістю доповнював власну працю етнографі і залишив хоч невелику, але цінну спадщину і для літератури, і для етнографії.

пор Волі і Держави блакитно-соняшно зацвіє”, і за автором „той стяг цвіте і досі і з шумом віе Листопад”. „Баляда про народження” оспівує народження Симона Петлюри. Відділ „Провісні проміння” охоплює „Святі вогні” (зорі Різдва), сонет „Візна ласка” (теж про Різдва), „Голодна кутя”, в якій автор оспівує знову святий Дніпро і „що воду і волю святять в Україні”, бо „дасть Бог, що прийде воля і добро”.

Релігійна глибока тематика є теж у віршах „Водохреща”, „У Вербницю” та у сонеті „Полегкість”. У відділі „Мати” автор присвячує їй шість віршів. Останні два розділи, „Світ і відсвіт” — у них оспівує Ів. Франка, Л. Українку, Ів. Негуя-Левичького, Тизину, Рильсько-го, Лисенка, Євг. Маланюка, маестра Михайла Мороза, Вас. Гайдарицького й інших, та „Доля в дорозі” — із ріжноманітними віршами, як „Муза”, „Туга”, „Контрасти”, „Сумний сонет”, „Надія”, „Доля”, „Поезія” і т.п. У тих поезіях патріотичного змісту є нотки песимізму і турботи за долю України, однак у них переважає надія, як у вірші „Святослав”, в якому автор вірить, що ще прийде він, новітній Святослав!

Праця надається для курсів українознавства.

ОСЯГИ ВАСИЛЯ КЛОВАТОГО

Мешканець Чикаго, Василь Кловатий, член 8-го Відділу ООЧСУ, завжди цікавився технікою. В Чикаго працював у фірмі „Зеніт” та вів свою власну робітню направи радіоапаратів, телевізорів і електронічних апаратів.

За 100 миль від Чикаго, в містечку Ора, Індіана, купив посілість, де розпочав експериментальні дослідження над використанням в найдешевший спосіб теплової енергії. В. Кловатий побудував вітряний генератор, помпи та ввів нову конструкцію ogrівання, використуючи соняшну енергію.

Його винаходами, пристосованими до господарських будівель, зацікавилися місцеві техніки та преса, яка помістила звітлення з його технічних осягів. У місцевій газеті „Лідер” був про нього репортаж.

ВІДЗНАЧАЙМО 1000-ЛІТТЯ ХРЕЩЕННЯ
УКРАЇНИ-РУСИ ВЖЕ ТЕПЕР НОВИМИ
УСПІХАМИ У ВСІХ ДІЛЯНКАХ УКРАЇНСЬКОГО
ОРГАНІЗОВАНОГО ЖИТТЯ — В ІМ’Я ПЕРЕМОГИ
НАЦІОНАЛЬНО-ХРИСТІАНСЬКОЇ УКРАЇНИ!

ПОЛЕМІКА МІЖ АМЕРИКАНЦЕМ І УКРАЇНЦЕМ

(Переклад з англійського)

Кол. редактор і видавець однієї тижневої газетки в невеликому колорадському місті, а тепер пенсіонер і дописувач до американського щоденника „Грілі Трібюн” в Колорадо, Блейр Месі, відвідав ССРСР. Перед поїздкою він видрукував одну статтю в недільному виданні щоденника 7-го серпня 1983 р., а після повернення — другу 28 серпня. Тут подаємо важливіші уривки з тих обох статей, а потім статтю-реакцію д-ра Івана Овечка в цілості, яка була надрукована в тому ж щоденникові 4-го вересня 1983 р. і на такому ж виданні місці недільного видання.

Блейр Месі. Стаття I.

Ясна річ, я цікавлюся Росією. Я писав про неї віддавна, як довго я писав колюмни і редакційні передовиці. Росіяни й комунізм будуть з нами ще довго-довго...

З цими думками я й їду в Росію на два тижні в характері спостерігача...

Я дещо вичитав про Росію — здебільшого з кількох книжок, позичених у Форда (проф. Клір із Унів. Півн. Колорадо). Цікаво підкреслити, що в Росії нема безробіття; уряд мусить дати роботу кожному. Там також нема бездомних — з тієї самої причини. Також про видатки на лікарів і шпиталі не треба турбуватися — все те оплачується державою...

У Другій світовій війні (вони називають її Великою Вітчизняною війною) вони потерпіли набагато більше, ніж ми. Ми згубили коло 400.000 осіб, здебільшого військовиків; вони ж згубили в 50 разів більше — понад 20 млн. мужчин, жінок і дітей. Ми потерпіли небагато в будівлях, за виключенням якихось там актів саботажу. Російська ж земля і міста були спустошені нацистами до такої міри, що їм треба було відбудувувати все спочатку, що вони роблять ще й тепер. Це й є можливою причиною, що в них всього бракує і треба стояти в чергах,

щоб купити харчі або одяг. (Звичайно, брак вільної торгівлі може також відігравати певну роль в тому бракові). А в одному я переконаний сильно: росіяни хотіли б досягнути тривалого миру більше, ніж ми того хотіли б, вже хоч би тому, що вони потерпіли в тій війні набагато більше...

Блейр Месі. Стаття 2-га.

Одної ночі в ленінградському готелі нам продемонстрували спеціальний 50-хвилинний фільм — уривки з церемонії відкриття і закриття Олімпійських ігор, що того року відбулися в Москві. Це була неперевершена подія, що її мені приходилося бачити будь-де, в кіно чи телевізії. Головною темою того був мир у світі. Сльози гордості по щоках наших трьох російських „гідів”-супровідників, хоч вони бачили той фільм багато разів перед тим... Колись, може, одна із наших телевізійних станцій продемонструє цей фільм. Найкраще було б це показати зразу після однієї з воєнничих пресконференцій Регена. Але я не надіюсь на те, бо, бачте, це зображує Росію як миролюбну націю...

Це свого роду парадокс, що я, не дуже солідаризуючись з американськими профспілками через їхні вимоги, які роблять наш продукт задорогим на інтернаціональному ринку, був гостем якраз советської профспілки у поїзді по ССРСР. Не знаю, які були їхні видатки на це, але щонайменше дві третини видатків за транспорт, кімнати в готелях, харчування й інше вони покрили. В Америці профспілки найперше зацікавлені поліпшенням для своїх членів. У Росії ж, з другого боку, робітники є головне джерело сили в країні. Комуністична партія здебільшого складається з робітників і багато партійних лідерів, включно з Андроповим, починали звичайними робітниками. І так, профспілки в ССРСР витрачають час і гроші, гостюючи нас, як і сотні інших туристичних груп...

Роками нам тлумачили, що росіяни — це наші найгірші вороги, або щонайменше такою є комуністична партія. Нас все перестерігав през. Д. Айзенгауер, захищаючи наш власний військово-індустріальний комплекс, і тих, що при тому роблять гроші, постачаючи зброю нам і нашим союзникам... Я не бачу дійсної причини для американців боятися росіян у тому сенсі, як це Реген вживає — „як джерело всього зла”. Ніхто в Росії не має прибутку з військових перегонів, всі фабрики є власністю уряду. Але вони почуваються змушеними до тих перегонів, в чому, на мою думку, вони роблять велику помилку...

Чи ми будемо вмішані в війну з Росією? Уряд Регена встромлює свого носа в малі війни на Середньому Сході, в Центральній Америці, в Африці. Прийде він з допомогою також тиранові на Філіпінах? Хто знає? Реген — це не В. Черчіль або Ф. Д. Рузвельт. Він не Адольф Гітлер або Мусоліні. Він тільки другоградної класи фільмовий актор. Але він нерозсудливий настільки, що може втягнути нас у війну через помилку. Надіймося, що того не станеться!

Іван Овечко. Відповідь на обидві статті Месі.

МІСТЕР МЕСІ — ЖЕРТВА СОВЕТСЬКОЇ ПРОПАГАНДИВНОЇ МАШИНИ

У своїй першій статті перед поїздкою в Росію п. Месі зазначив, що він „дещо вичитав про Росію”, здебільшого з книжок, позичених ним у професора Унів. Півн. Колорадо Форда Кліра. Який жаль, що п. Месі не позичив деяких книжок на ту тему і в мене. У такому разі він, може, не продемонстрував би публічно свою найбільшу наївність переповіданням без жодної аналізи деяких фактів, вичитаних ним у тих книжках, та вводячи в блуд своїх читачів: „Нема безробіття в Росії... Нема бездомних... Безплатні лікарі і шпиталі... і т.д. Він, може, додав би до того такі відомі факти, як те, що за американську винагороду безробітним або „вельфер”-платню часто можна купити більше харчів, ніж за місячну платню советського

робітника. Також його „нема бездомних” можна було краще зрозуміти читачам, якби він був згадав, що коло 5-ти мільйонів політичних в'язнів в ССРСР справді мають „дах над головою і харчі” в тисячах тюрмах і сибірських концтаборах за рахунок держави. (Примітка: політичний в'язень в ССРСР — це той, що осмілиться прочитати заборонену урядом книжку або написати вірш, що його уряд потрактує кривотикою його).

Ясна річ, лікарі й шпиталі в ССРСР безплатні, як вони є в Зах. Німеччині, Канаді або в Англії. Але, у протигагу до робітників у тих вільних країнах, чим би міг советський робітник платити ще й лікарям та шпиталям у додаток до 35 рублів за пару звичайних черевиків або 1,75 руб. за фунт масла чи 15 рублів за звичайну сорочку, маючи щонайбільше 150-160 рублів на місяць? Та й за ті ціни советський робітник мусить вистояти в довгих чергах біля державних склепів. Чи ті книжки, що їх читав п. Месі про сучасну Росію, згадують ці добре відомі факти?

Чи знайшов він у тих книжках і той відомий факт, що деякі американські в'язниці змушені законом давати своїм в'язням-криміналам більше квадратних футів місця на кожну особу, ніж офіційні приписи советського уряду для „вільних” робітників у державних помешканнях Сов. Союзу?

Два тижні в Москві й Ленінграді, без жодного знання російської мови, відвідуючи тільки показові місця в оточенні советських „супровідників” і — що найголовніше — прочитавши кілька книжок про „одну сторону медалі” Росії перед поїздкою вперше до тієї країни — якого „досвіду” й „експертизи” можна очікувати від такого візитора? (Прим. перекладача: цей останній абзац редактор газети повторно помістив, виділивши в середині статті для уваги читачів.) І все ж таки п. Месі пише про Росію: „Я писав про неї віддавна, відколи взагалі писав статті і редакційні”... Не дивниця, що американські читачі так погано поінформовані про ситуацію в ССРСР.

Ті „пояснення” п. Месі про брак так багатьох речей в ССРСР (харчі, одяг і т.д.) точно

такі, які їх робить советський уряд вже довгі, довгі роки: як результат руїни під час Другої світової війни... Але ж я жив там далеко перед війною і аж до неї і завжди при такому ж, якщо не гіршому, бракові всього. Справжня причина того не в війні 40 років тому, а в тоталітарній системі, в бракові свободи і вільної торгівлі, що довели до заникну советської економіки. Другою причиною є також занедбання продукції товарів першої потреби для продукції зброї. Не для власної оборони, а щоб бути готовими до агресії й експансії (поширення) як результат традиційної російсько-імперіялістичної абміції, цим разом під маскою комуністичного „раю” для всього світу. Так нас там учили в школах, а в той же час позуючи перед наївними людьми Заходу як „миролюбива нація”.

Звичайно, народ жодної країни, в тому й СССР, не бажає війни. Щоб те знати, нема потреби оглядати фільм з Московської Олімпіади з усіма отими гаслами, організованими й оплаченими урядом та призначеними для таких відвідувачів, як п. Месі, який став не першою й не останньою жертвою советської пропаганди. Говорячи про „миролюбиву націю”, п. Месі зробив велику помилку, ідентифікуючи із тоталітарним урядом у Москві. Цікаво також, про яку взагалі націю п. Месі говорить? Про 50 мільйонів українців, самостійність і незалежність держави яких Москва двічі в цьому столітті зруйнувала? Чи про три Балтицькі країни, окуповані Москвою після Другої світової війни? Чи про кавказькі народи, що мають за собою історію столітньої боротьби проти російської окупації?..

Це все добре відомі факти для кожної добре поінформованої людини Заходу, але для п. Месі „У Росії — робітники — це головне джерело сили в країні”... Ради Бога, пане Месі, як можуть советські робітники виявляти будь-яку „силу в країні”? Чи можуть вони страйкувати? Можуть вони голосувати проти будь-якого урядового кандидата? Чи існують там якісь вільні вибори з кількох кандидатів? Чи історія занотувала бодай один голос проти рішення лідерів комуністичної партії навіть у т.зв. советському

парляменті? Чи хтось колись вичитав бодай одне слово критики на адресу Політбюра в советській пресі?

Навіть оті т.зв. робітничі спілки в СССР, що так щедро фінансували забаву п. Месі в Ленінграді, — це звичайна агенція уряду для контролі над робітниками, а не для дозволу їм будь-якого політичного чи економічного впливу в країні. Чи доля польської „Солідарности” не є доказом цього? А в СССР навіть така спроба неможлива.

В обох статтях п. Месі обвинувачує наших президентів в їхній антикомуністичній поставі „для утримання власного мілітарно-індустріального комплексу і його прибічників, що роблять гроші, постачаючи нас зброєю і наших союзників”... Це найненауковіший і далеко не історичний підхід в шуканні правди, дивлячись на озброєння й війну як на грошево-прибутковий бізнес і тільки, ігноруючи ідеологічні причини й імперіялістичні цілі деяких країн, як Росія в минулому і московські лідери тепер.

Для п. Месі президент Реген „тільки другоградної кляси фільмовий актор”. Може й так. Але до якої кляси мали б читачі зарахувати „ревеляції” і висновки п. Месі, базовані виключно на советській пропаганді протягом його двотижневого побуту в Москві й Ленінграді, оглядаючи добре препаровані „шовс” для наївного західного відвідувача?

Так, як це п. Месі твердить, Реген — це не Рузвельт, не Адольф Гітлер чи Мусоліні.

Так, Реген — не Гітлер. Але Сталін ним був. Брежнев був. А Андропов ним є. Я жив під обома тоталітарними системами — советським і нацистським, і не бачу між ними ніякої різниці. Фактичних доказів на те?

З дозволу „Трібюн” я готовий кожночасно поділитися ними з моїми читачами в майбутньому.

Під цією статтею редакція амер. щоденника подала такі дані про автора: „Д-р Іван Овечко є професором російської мови в Унів. Півн. Колорадо. Він також редактор і видавець „УКРА-ПРЕСУ”, огляду української преси для українців Америки, Канади й інших країн. Протягом 30 років він був дописувачем до українських газет у вільному світі і 10 років співредактором укра-

Панько Незабудько

„УСПІХИ ЖОВТНЯ”

(Фейлетон)

Щорізно напередодні роковин жовтневої революції московсько-советська пропагандивна шарманка рипить-какофонить до знуди про успіхи на шляху „до побудови комунізму”. Наладувавши всі торби самохвальбою, большевицькі хвальбомани один перед другим навипередки розкидаються нею наліво й направо, мовляв, так як у нас — ніде немає: наука і культура досягли небувалого ніде розквіту, індустрія й техніка — негуваного розвитку, найкраще розв'язано національне питання, справедливо розв'язуються соціальні проблеми і т.п.

Оце так у теорії. А на практиці все виходить хвостом наперед.

Советсько-комуністична система постала шляхом насилля на трупах, крові й сльозах мільйонів людей;

Національне питання розв'язується так, що піддержується всіма засобами ідейку „общого котелка” — злиття націй в один „советський народ” з московською мовою й культурою, проводиться гено, етно і лінгвіцид;

Самовизначення народів, з конституційним атрибутом „в плоть до отделенія”, практично проводиться так, що хай хтось лише писне про вихід якоїсь республіки зі складу ССРСР, то такого зразу відокремлять від світу: за решотку ги колюгі драти та легко можуть відокремити й душу від тіла;

Хто бодай трохи в гому не погоджується з советською системою, такого „гуманісти” в суді безправно засуджують на тяжкі кари і дають в руки іншим „гуманістам”, з КГБ, щоб їх мучили, „перевиховували” і навіть вбивали, а політичним в'язням гасто пришивають кримінальні справи;

їнського тижневика в Канаді. Він також є автором кількох книжок українською мовою.”

Наукові досягнення в ССРСР гасто крадені в інших, наука завжди мусить припасовуватись

до ліній партії, а культура нидіє в задушливому смороді московського „соцреалізму”;

Будівництво росте так, що будуються штампові житла з гастими браками, з однією кухнею і туалетом для кількох родин, та й того замало є;

Соціальну справедливість розв'язано так, що загострено клясову проблему, розділюючи громадян на привілейованих партійних великих п'явок, середню клясу менших партп'явок, утосліджений індустріальний і колгоспно-радгоспний пролетаріят та безправних в'язнів;

Сільське господарство стало „передовим” в хронічному невиконванні держпланів. „Большая” технологія мусить заготовляти мішки для спровадження хліба з „гнилого Запада” (по 10 млн. тонн зерна рігно із самої Америки!);

Зразком „советської демократії” є внутрішній устрій з надуживанням партії і терором КГБ (ЧК, НКВД, МГБ);

За кордоном советський „мир” найкраще виявляється в Азії, Близькому Сході, Африці, Латинській Америці і всюди, де большевицький зобіт зумів ступити від позатку революції по сьогодні, а допомога недорозвиненим країнам йде в зброї і брехливій пропаганді;

Оце такі успіхи!..

В одному анекдоті розповідається: в матері-селянки був син, який в революцію боровся за „владу рад”. Після він жив у місті. Як добрий комуніст, змінив своє ім'я з Івана на Пролетар. Згодом одружився з комуністкою, яка також змінила своє хрещене ім'я на советське — Революція. Народився в них син і його назвали революційним ім'ям — Октябрь. Відвідав раз син з родиною маму, яка дуже тішилась усіма, а найбільше малим внуком — Октябриком.

Якось одного ранку син з невісткою ще спали, коли мама позала сина термосити й будити:

— Пролетар! Уставай! Буди Ліворуцію, бо Октябрик уже має повні пелюшки!..

Оця анекдота найкраще віддзеркалює советські „успіхи” від позатку революції по нині. Успіхів повні пелюшки, так що й підступити не можна!..

ЧЕРЕЗ ОЩАДНІСТЬ ДО КРАЩОГО ЗАВТРА!
УКРАЇНСЬКА ШАДНИЦЯ ПЕВНІСТЬ

SECURITY SAVINGS & LOAN ASSN.

936 N. Western Ave., Chicago, Ill. 60622

312-772-4500

ФІЛІЯ:

2166 Plum Grove Road, Rolling Meadows, Ill. 60008

312-991-9393

- В «Певності» Ви одержуєте найвищі відсотки на всіх родах ощадностей, нараховувані щоденно від дня вкладу до дня вибору й виплачувані квартално
- В «Певності» Ви одержуєте відсотки від відсотків.
- В «Певності» Ваші ощадності забезпечені Федеральною Агенцією до суми 100 тисяч доларів.
- В «Певності» Ви можете відкрити пенсійні конта, т.зв. IRA і Keogh, чекові конта та користати з першою депозиту пенсійних чеків.
- В «Певності» є до Вашої диспозиції різного рода шадничі Сертифікати.
- В «Певності» є вогнетривалі скриньки для переховування цінних речей.

**ШАДІТЬ І ПОЗИЧАЙТЕ В УКРАЇНСЬКІЙ ШАДНИЦІ «ПЕВНІСТЬ» —
НАИБІЛЬШІ УКРАЇНСЬКІ ФІНАНСОВІ УСТАНОВИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!**

**ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА СУМА**

В ЙОНКЕРСІ, Н. Й.

**ВИДАЄ ПОЗИЧКИ СВОІМ ЧЛЕНАМ ТА
ОРГАНІЗАЦІЯМ; СЛУЖИТЬ: ДОБРИМ І
ДЕШЕВИМ КРЕДИТОМ, ГРОШОВИМИ
ЧЕКАМИ; УДІЛЯЄ НАЙДЕШЕВШИЙ
КРЕДИТ НА АВТА, МОРТГЕДЖІ,
ремонт домів, меблі, шпитальні рахунки,
вакації, весілля та інші цілі.
СПЕЦІАЛЬНИЙ КРЕДИТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ
Майно кожного вкладника чи позичкодавця
забезпечене.**

**Приймає ощадності і платить 7% дивіденди
Безплатне забезпечення ощадностей
Безплатне життєве забезпечення
до 2,000 дол.**

Адреса:

**SUMA (YONKERS)
FEDERAL CREDIT UNION
301 Palisade Ave. Yonkers, N.Y. 10703
Tel.: 914-965-8560**

СТЕРТОВА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

„БУДУЧНІСТЬ”

У ДЕТРОЙТІ

**СЛУЖИТЬ СВОІМ ЧЛЕНАМ ТА ОРГАНІЗАЦІЯМ
ДЕШЕВИМ І ВИГІДНИМ КРЕДИТОМ.
НИЗЬКОВІДСОТКОВІ ПОЗИЧКИ НА АВТА,
ДОМИ, НАПРАВУ ДОМІВ, МЕБЛІ, ВАКАЦІЇ,
ШПИТАЛЬНІ РАХУНКИ І Т. П. ПОЗИЧКИ
(КРІМ МОРТГЕДЖОВИХ) ЗАБЕЗПЕЧЕНІ
ДО 10,000 ДОЛ. БЕЗПЛАТНО ДЛЯ ПОЗИЧ-
КОДАВЦЯ. ВІД ВКЛАДІВ ПЛАТИТЬ 5¼%
ДИВІДЕНДИ**

**Вкладчики мають безкоштовне життєве
забезпечення до висоти 2,000 дол.
Ощадності забезпечені до всякої висоти.**

Future Credit Union of Detroit

**4641 Martin Ave., Detroit, Mich.
3011 Caniff, Hamtramck, Mich. 48212
Tel.' 843-5411**

U.S. Postal Service STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION <i>Required by 39 U.S.C. 3685</i>		
1A. TITLE OF PUBLICATION VISNYK - THE HERALD	1B. PUBLICATION NO. 0 0 4 2 7 0 0 4	2. DATE OF FILING Sept. 27, 1983
3. FREQUENCY OF ISSUE Monthly, exc. July & August when Bi-Monthly, not Monthly.	3A. NO. OF ISSUES PUBLISHED ANNUALLY 11	3B. ANNUAL SUBSCRIPTION PRICE \$10.00
4. COMPLETE MAILING ADDRESS OF KNOWN OFFICE OF PUBLICATION (Street, City, County, State and ZIP Code) (Not printers) 136 Second Avenue, New York, N.Y. 10003		
5. COMPLETE MAILING ADDRESS OF THE HEADQUARTERS OF GENERAL BUSINESS OFFICES OF THE PUBLISHER (Not printer) 136 Second Avenue, New York, N.Y. 10003		
6. FULL NAMES AND COMPLETE MAILING ADDRESS OF PUBLISHER, EDITOR, AND MANAGING EDITOR (This item MUST NOT be blank)		
PUBLISHER (Name and Complete Mailing Address) Organization for the Defense of four Freedoms for Ukraine, Inc., 136 Second Avenue, New York, N.Y. 10003 P.O. Box 304, Cooper Station, New York, N.Y. 10276		
EDITOR (Name and Complete Mailing Address) Leonid Poltavu, 136 Second Avenue, New York, N.Y. 10003		
MANAGING EDITOR (Name and Complete Mailing Address) Lev Kokodynsky, 136 Second Avenue, New York, N.Y. 10003		
7. OWNER (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a nonprofit organization, its name and address must be stated.) (Item must be completed.)		
FULL NAME	COMPLETE MAILING ADDRESS	
ORGANIZATION FOR THE DEFENSE OF FOUR FREEDOMS FOR UKRAINE, INC.	136 Second Avenue, New York, N.Y. 10003	
/No Stock holders/ Principal Officer, Lev Futala - President, Address Above.		
8. KNOWN BONDHOLDERS, MORTGAGEES, AND OTHER SECURITY HOLDERS OWNING OR HOLDING 1 PERCENT OR MORE OF TOTAL AMOUNT OF BONDS, MORTGAGES OR OTHER SECURITIES (If there are none, so state)		
FULL NAME	COMPLETE MAILING ADDRESS	
NONE		
9. FOR COMPLETION BY NONPROFIT ORGANIZATIONS AUTHORIZED TO MAIL AT SPECIAL RATES (Section 473, 12 DIRM only) The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes (Check one)		
☒ (1) HAS NOT CHANGED DURING PRECEDING 12 MONTHS ☐ (2) HAS CHANGED DURING PRECEDING 12 MONTHS (If changed, publisher must submit explanation of change with this statement)		
10. EXTENT AND NATURE OF CIRCULATION	AVERAGE NO. COPIES EACH ISSUE DURING PRECEDING 12 MONTHS	ACTUAL NO. COPIES OF SINGLE ISSUE PUBLISHED NEAREST TO FILING DATE
A. TOTAL NO. COPIES (Net Press Run)	15,400	1,410
B. PAID CIRCULATION		
1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales	300	30
2. Mail Subscription	12,749	1,159
C. TOTAL PAID CIRCULATION (Sum of 10B1 and 10B2)	13,049	1,189
D. FREE DISTRIBUTION BY MAIL, CARRIER OR OTHER MEANS SAMPLES, COMPLIMENTARY, AND OTHER FREE COPIES	585	50
E. TOTAL DISTRIBUTION (Sum of C and D)	13,634	1,239
F. COPIES NOT DISTRIBUTED		
1. Office use, left over, unaccounted, spoiled after printing	1,766	171
2. Return from News Agents	None	None
G. TOTAL (Sum of E, F1 and 2—should equal net press run shown in A)	15,400	1,410
11. I certify that the statements made by me above are correct and complete	SIGNATURE AND TITLE OF EDITOR, PUBLISHER, BUSINESS MANAGER, OR OWNER Lev Futala - President <i>Lev Futala</i>	